

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺധകാണഡേ

॥ ഏകോനപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ഏകോനപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||

രാവണേന സീതയാ അപഹരണം തന്യാ വിലാപോ ജടായുഷോ
ദർശനം ച

സീതയാ വചനം ശ്രുത്വാ
ദശഗ്രീവഃ പ്രതാപവാൻ |
ഹസ്തേ ഹസ്തം സമാഹത്യ
ചകാര സുമഹദ് വപുഃ || 3.49.1 ||

സ മൈമിലീം പുനർവാക്യം
ബഭാഷേ വാക്യകോവിദഃ |
നോൻമത്തയാ ശ്രുതൗ മന്യേ
മമ വീര്യപരാക്രമൗ || 3.49.2 ||

ഉദ്യഹേയം ഭുജാഭ്യാം തു
മേദിനീമംബരേ സ്ഥിതഃ |
ആപിബേയം സമുദ്രം ച
മൃത്യും ഹന്യാം രണേ സ്ഥിതഃ || 3.49.3 ||

അർകം തുഭ്യാം ശരൈസ്തീക്ഷ്ണൈ -
ർവിഭിന്ദ്യാം ഹി മഹീതലം |
കാമരുപേണ ഉൻമത്തേ
പശ്യ മാം കാമരുപിണം || 3.49.4 ||

ഏവമുക്തവതസ്സ്യ
 രാവണസ്യ ശിഖിപ്രഭേ |
 ക്രുദ്ധസ്യ ഹരിപര്യന്തേ
 രക്തേ നേത്രേ ബഭൂവതുഃ || 3.49.5 ||

സദ്യഃ സൗമ്യം പരിത്യജ്യ
 തീക്ഷ്ണരൂപം സ രാവണം |
 സ്വം രൂപം കാലരൂപാദം
 ഭേജേ വൈശ്രവണാനുജഃ || 3.49.6 ||

സംരക്തനയനഃ ശ്രീമാം -
 സ്തപ്തകാഞ്ചനഭൂഷണം |
 ക്രോധേന മഹതാവിഷ്ടോ
 നീലജീമൂതസന്നിഭഃ || 3.49.7 ||

ദശാസ്യോ വിംശതിഭൂജോ
 ബഭൂവ ക്ഷണദാചരഃ |
 സ പരിവ്രാജകച്ഛദ്മ
 മഹാകായോ വിഹായ തത് || 3.49.8 ||

പ്രതിപേദേ സ്വകം രൂപം
 രാവണോ രാക്ഷസാധിപഃ |
 രക്താംബരധരസ്തസ്മൗ
 സ്ത്രീരതം പ്രേക്ഷ്യ മൈമിലീം || 3.49.9 ||

സ താമസിതകേശാന്താം
 ഭാസ്തരസ്യ പ്രഭാമിവ |
 വസനാഭരണോപേതാം
 മൈമിലീം രാവണോബ്രവീത് || 3.49.10 ||

ത്രിഷു ലോകേഷു വിഖ്യാതം
 യദി ഭർതാരമിച്ഛസി |
 മാമാശ്രയ വരാഭോഹേ
 തവാഹം സദ്യശഃ പതിഃ ||3.49.11 ||

മാം ഭജന്ത്യ ചിരായ ത്വ -
 മഹം ശ്ലാഘ്യഃ പതിസ്തവ |
 നൈവ ചാഹം ക്വചിദ് ഭദ്രേ
 കരിഷ്യേ തവ വിപ്രിയം ||3.49.12 ||

ത്വജ്യതാം മാനുഷോ ഭാവോ
 മയി ഭാവഃ പ്രണീയതാം |
 രാജ്യാച്ഛൃതമസിദ്ധാർഥം
 രാമം പരിമിതായുഷം ||3.49.13 ||

കൈർഗുണൈരനുരക്താസി
 മുഢേ പണ്ഡിതമാനിനി |
 യഃ സ്ത്രിയോ വചനാദ് രാജ്യം
 വിഹായ സസുഹൃജ്ജനം ||3.49.14 ||

അസ്തിൻ വ്യാലാനുചരിതേ
 വനേ വസതി ദുർമതിഃ |
 ഇത്യുക്ത്യാ മൈമിലീം വാക്യം
 പ്രിയാർഹാം പ്രിയവാദിനീം ||3.49.15 ||

അഭിഗദ്യ സുദുഷ്ടാത്മാ
 രാക്ഷസഃ കാമമോഹിതഃ |
 ജഗ്രാഹ രാവണഃ സീതാം
 ബുധഃ ഖേ രോഹിണീമിവ ||3.49.16 ||

വാമേന സീതാം പദ്മാക്ഷീം
 മുർധജേഷു കരേണ സഃ |
 ഊർവോസ്തു ദക്ഷിണേനൈവ
 പരിജഗ്രാഹ പാണിനാ ||3.49.17 ||

തം ദൃഷ്ട്വാ ഗിരിശൃംഗാദം
 തീക്ഷ്ണദംശ്രൂം മഹാഭുജം |
 പ്രാഭ്രവൻ മൃത്യുസങ്കാശം
 ദയാർതാ വനദേവതാഃ ||3.49.18 ||

സ ച മായാമയോ ദിവ്യഃ
 ഖരയുക്തഃ ഖരസ്വനഃ |
 പ്രത്യദ്യശ്യത ഹേമാംഗോ
 രാവണസ്യ മഹാരഥഃ ||3.49.19 ||

തതസ്താം പരുഷൈർവാക്യൈ -
 രഭിതർജ്യ മഹാസ്വനഃ |
 അങ്കേനാദായ വൈദേഹീം
 രഥമാരോപയത് തദാ ||3.49.20 ||

സാ ഗൃഹീതാതിചുക്രാശ
 രാവണേന യശസ്വിനീ |
 രാമേതി സീതാ ദുഃഖാർതാ
 രാമം ദൂരം ഗതം വനേ ||3.49.21 ||

താമകാമാം സ കാമാർതഃ
 പന്നഗേന്ദ്രവധുമിവ |
 വിചേഷ്ടമാനാമാദായ
 ഉത്പപാതാഥ രാവണഃ ||3.49.22 ||

തതഃ സാ രാക്ഷസേന്ദ്രേണ
 ഹ്രിയമാണാ വിഹായസാ |
 ഭൃശം ചുക്രോശ മത്തേവ
 ഭ്രാന്തചിത്താ യഥാതുരാ || 3.49.23 ||

ഹാ ലക്ഷ്മണ മഹാബാഹോ
 ഗുരുചിത്തപ്രസാദക |
 ഹ്രിയമാണാം ന ജാനീഷേ
 രക്ഷസാ കാമരുപിണാ || 3.49.24 ||

ജീവിതം സുഖമർഥം ച
 ധർമഹേതോഃ പരിത്യജൻ |
 ഹ്രിയമാണാമധർമേണ
 മാം രാഘവ ന പശ്യസി || 3.49.25 ||

നനു നാമാവിനീതാനാം
 വിനേതാസി പരന്തപ |
 കഥമേവംവിധം പാപം
 ന ത്വം ശാധി ഹി രാവണം || 3.49.26 ||

ന തു സദ്ഭ്യോവിനീതസ്യ
 ഭൃശ്യതേ കർമണഃ ഫലം |
 കാലോപ്യംഗീഭവത്യത്ര
 സന്യാനാമിവ പക്വതയേ || 3.49.27 ||

ത്വം കർമ കൃതവാനേതത്
 കാലോപഹതചേതനഃ |
 ജീവിതാന്തകരം ഘോരം
 രാമാദ് വ്യസനമാപ്സുഹി || 3.49.28 ||

ഹന്തേദാനീം സകാമാ തു
 കൈകേയി ബാന്ധവൈഃ സഹ |
 ഹ്രിയേയം ധർമകാമസ്യ
 ധർമപത്നീ യശസ്വിനഃ || 3.49.29 ||

ആമന്ത്രയേ ജനസ്ഥാനേ
 കർണികാരാംശ്ച പുഷ്പിതാൻ |
 ക്ഷിപ്രം രാമായ ശംസധ്വം
 സീതാം ഹരതി രാവണഃ || 3.49.30 ||

ഹംസസാരസസംഘുഷ്ടാം
 വന്ദേ ഗോദാവരീം നദീം |
 ക്ഷിപ്രം രാമായ ശംസ ത്വം
 സീതാം ഹരതി രാവണഃ || 3.49.31 ||

ദൈവതാനി ച യാൻയസ്മിൻ
 വനേ വിവിധപാദപേ |
 നമസ്കരോദ്യഹം തേഭ്യോ
 ഭർതുഃ ശംസത മാം ഹൃതാം || 3.49.32 ||

യാനി കാനിചിദപ്യത്ര
 സത്ത്യാനി വിവിധാനി ച |
 സർവാണി ശരണം യാമി
 മൃഗപക്ഷിഗണാനി വൈ || 3.49.33 ||

ഹ്രിയമാണാം പ്രിയാം ഭർതുഃ
 പ്രാണേഭ്യോപി ഗരീയസീം |
 വിവശാ തേ ഹൃതാ സീതാ
 രാവണേനേതി ശംസത || 3.49.34 ||

വിദിത്യാ തു മഹാബാഹു -
 രമുത്രാപി മഹാബലഃ |
 ആനേഷ്യതി പരാക്രമ്യ
 വൈവസ്വതഹൃതാമപി ||3.49.35 ||

സാ തദാ കരുണാ വാചോ
 വിലപന്തീ സുദുഃഖിതാ |
 വനസ്തുതിഗതം ഗൃധ്രം
 ദദർശായതലോചനാ ||3.49.36 ||

സാ തമുദ്വീക്ഷ്യ സുശ്രോണീ
 രാവണസ്യ വശംഗതാ |
 സമാക്രന്ദദ് ഭയപരാ
 ദുഃഖോപഹതയാ ഗിരാ ||3.49.37 ||

ജടായോ പശ്യ മാമാർയ
 ഹ്രിയമാണാമനാഥവത് |
 അനേന രാക്ഷസേന്ദ്രേണാ -
 കരുണം പാപകർമണാ ||3.49.38 ||

നൈഷ വാരയിതും ശക്യ -
 സ്ത്വയാ ക്രൂരോ നിശാചരഃ |
 സത്യവാഞ്ജിതകാശീ ച
 സായുധശ്ചൈവ ദുർമതിഃ ||3.49.39 ||

രാമായ തു യഥാതത്ത്വം ജടായോ ഹരണം മമ |
 ലക്ഷ്മണായ ച തത് സർവമാഖ്യാതവ്യമശേഷതഃ ||3.49.40 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 അരൺയകാണ്ടേ ഏകോനപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||